

Τραπεζα Φορολογικής Ενημέρωσης από την Epsilon Net

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	Αθήνα, 10 Μαρτίου 2020
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝ. ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	Αρ. Πρωτ.: 58069Σ.15195/10-03-20
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΚΟΤΝΩΝΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (e-Ε.Φ.ΚΑ)	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ: 9
ΚΕΝΤΡΟ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ	
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	
Λ/ΝΣΗ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ & ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ	

Θέμα:

Κοινοποίηση διατάξεων του άρθρου 64 του Ν.4646/2019 (ΦΕΚ Α' 201) περί αλληλέγγυας ευθύνης για την καταβολή ασφαλιστικών εισφορών

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Με τις διατάξεις του [άρθρου 64 του Ν.4646/2019](#) (ΦΕΚ Α' 201) **«Φορολογική μεταρρύθμιση με αναπτυξιακή διάσταση για την Ελλάδα του αύριο»** αντικαταστάθηκε η [παράγραφος 1 του άρθρου 31 του Ν.4321/2015](#) (ΦΕΚ Α' 32) και προσδιορίστηκαν εκ νέου οι προϋποθέσεις με βάση τις οποίες θεμελιώνεται η προσωπική και αλληλεγγύα ευθύνη για την καταβολή των ασφαλιστικών οφειλών νομικών προσώπων από τους κατά νόμο συνυπόχρεους υπευθύνους αυτών.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 64 του Ν.4446/2019, η παράγραφος 1 του άρθρου 31 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα πρόσωπα που είναι νόμιμοι εκπρόσωποι, πρόεδροι, διαχειριστές, διευθύνοντες σύμβουλοι, εντεταλμένοι στη διοίκηση και εκκαθαριστές των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, όπως αυτές προσδιορίζονται στο [άρθρο 3 του ν. 4174/2013](#) (Κώδικας Φορολογικής διαδικασίας, Α' 170), κατά τον χρόνο της διάλυσης ή συγχώνευσής τους, ευθύνονται προσωπικά και αλληλεγγύα και εις ολόκληρον για την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών, πρόσθετων τελών, προσαυξήσεων και λοιπών επιβαρύνσεων που οφείλονται από αυτά τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ανεξάρτητα από τον χρόνο βεβαίωσής τους, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

α. τα ανωτέρω πρόσωπα είχαν μια από τις ανωτέρω ιδιότητες είτε κατά τη διάρκεια λειτουργίας του νομικού προσώπου είτε κατά τον χρόνο λύσης, διάλυσης ή συγχώνευσης του είτε κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης του νομικού προσώπου,

β. οι οφειλές κατέστησαν ληξιπρόθεσμες κατά τη διάρκεια της θητείας τους υπό κάποια εκ των ανωτέρω ιδιοτήτων, με την επιφύλαξη των επόμενων εδαφίων. Αν οι οφειλές διαπιστώνονται μετά από έλεγχο, ως αλληλεγγύως υπεύθυνα πρόσωπα κατά την έννοια της παραγράφου αυτής, νοούνται μόνο τα πρόσωπα στα οποία συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις των στοιχείων α' και γ' κατά το έτος ή την περίοδο στην οποία ανάγονται οι οφειλές αυτές. Σε περίπτωση που οι υπό παρ.1 οφειλές έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση, η αλληλεγγύα ευθύνη βαραίνει και τα πρόσωπα στα οποία συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις των στοιχείων α' και γ' κατά τον χρόνο που κάθε δόση της ρύθμισης κατέστη ληξιπρόθεσμη ή η ρύθμιση απωλέσθηκε. Για τα ποσά των τόκων, των προσαυξήσεων, των προστίμων και των λοιπών χρηματικών κυρώσεων, η αλληλεγγύα ευθύνη βαραίνει τα πρόσωπα που είναι αλληλεγγύως υπεύθυνα για την κύρια οφειλή επί της οποίας υπολογίζονται και επιβάλλονται τα ποσά αυτά,

γ. οι εν λόγω οφειλές δεν καταβλήθηκαν ή δεν αποδόθηκαν στο Δημόσιο από υπαιτιότητα των ανωτέρω προσώπων. Το βάρος απόδειξης για την μη ύπαρξη υπαιτιότητας, φέρουν τα υπό παραγράφου 1 πρόσωπα. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας δύνανται να ορίζονται ενδεικτικά περιπτώσεις έλλειψης υπαιτιότητας.

Στα νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που συγχωνεύονται, ευθύνεται αλληλεγγύως με τα παραπάνω πρόσωπα για την πληρωμή των οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών και των επ' αυτών τόκων, προστίμων και προσαυξήσεων και οποιωνδήποτε χρηματικών κυρώσεων του διαλυόμενου νομικού προσώπου και εκείνο ή εκείνη η νομική οντότητα που το απορρόφησε ή το νέο νομικό πρόσωπο ή η νέα νομική οντότητα που συστήθηκε, ανεξάρτητα από τον χρόνο βεβαίωσής τους.»

Γίνεται αντιληπτό ότι με τη νέα διάταξη δεν επέρχεται καμία μεταβολή ως προς τον κατάλογο των ευθυνόμενων προσώπων με βάση την ιδιότητα ευθύνης με την οποία συμμετέχουν στη διοίκηση των νομικών προσώπων, δηλαδή, η ευθύνη εξακολουθεί να βαρύνει τα πρόσωπα που είναι **νόμιμοι εκπρόσωποι, πρόεδροι, διαχειριστές, διευθύνοντες σύμβουλοι, εντεταλμένοι στη διοίκηση και εκκαθαριστές των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.**

Καινοτόμο στοιχείο της νέας διάταξης αποτελεί η πρόσθετη συσχέτιση της ευθύνης των προαναφερθέντων προσώπων αφενός με την λήξη της προθεσμίας καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών και αφετέρου με την ύπαρξη ή μη υπαιτιότητας από πλευράς των εν λόγω προσώπων.

II. ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Αναλυτικότερα, η **πρώτη προϋπόθεση** εκ των τριών είναι σαφής διότι προβλεπόταν και από το προϊσχύον νομικό πλαίσιο, όπου αποτελούσε ουσιαστικά την μόνη προϋπόθεση θεμελίωσης της αλληλεγγύως ευθύνης.

Με την **δεύτερη προϋπόθεση**, η ευθύνη οροθετείται εντός της διάρκειας της θητείας των κατά νόμο συνυπόχρεων προσώπων εξαιρώντας οφειλές, οι προθεσμίες καταβολής των οποίων έληξαν πρωτύτερα της ανάληψης των καθηκόντων τους.

Ως εκ τούτου, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της νέας διάταξης, δηλαδή από τις **12/12/2019** κι εφεξής, τα πρόσωπα υπό τις προαναφερθείσες ιδιότητες ευθύνονται προσωπικά και αλληλεγγύως με το νομικό πρόσωπο που διοικούν μόνο για τις ασφαλιστικές εισφορές των οποίων η εμπρόθεσμη καταβολή έληξε εντός της θητείας τους υπό αυτήν την ιδιότητα.

Αντίθετα, παύει η ευθύνη τους για τις οφειλές οι οποίες είχαν ήδη καταστεί ληξιπρόθεσμες πριν την απόκτηση της ιδιότητας αυτής (και πριν την έναρξη της θητείας τους).

Για την καλύτερη κατανόηση του νέου τρόπου ορισμού της έκτασης ευθύνης παρατίθενται τα ακόλουθα παραδείγματα.

Παράδειγμα 1:

Το συνυπόχρεο πρόσωπο με ιδιότητα ευθύνης **«009 - ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ»** και θητεία ευθύνης από **15/10/2015** μέχρι **16/9/2018**, ευθύνεται μόνο για τις οφειλές του πρωτοφειλέτη με νομική μορφή **«008 - ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΑΕ)»** με χρονική περίοδο ασφάλισης από τον 9/2015 μέχρι και τον 7/2018, διότι η προθεσμία καταβολής για τον 9/2015 έληξε στις 30/10/2015, δηλαδή εντός της θητείας του, όπως και η προθεσμία καταβολής για τον 7/2018, η οποία έληξε στις 31/8/2018. **Για τον 8/2018 δεν ευθύνεται διότι η προθεσμία καταβολής έληξε πετά την λήξη της θητείας του, στις 30/9/2018.**

Παράδειγμα 2:

Το συνυπόχρεο πρόσωπο με ιδιότητα ευθύνης **«004 - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ»** και θητεία ευθύνης από **15/8/2014** μέχρι **31/7/2017**, ευθύνεται μόνο για τις οφειλές του πρωτοφειλέτη με νομική μορφή **«009 - ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (ΕΠΕ)»** με χρονική περίοδο ασφάλισης από τον 7/2014 μέχρι και τον 6/2017, διότι η προθεσμία καταβολής για τον 7/2014 έληξε στις 31/8/2014, δηλαδή εντός της θητείας του, όπως και η προθεσμία καταβολής για τον 6/2017, η οποία έληξε στις 31/7/2017. **Για τον 7/2017 δεν ευθύνεται διότι η προθεσμία καταβολής έληξε πετά την λήξη της θητείας του, στις 31/8/2017.**

Από τα παραπάνω παραδείγματα, προκύπτει ότι στην ευθύνη των διοικούντων νομικά πρόσωπα περιλαμβάνονται πλέον πράξεις βεβαίωσης οφειλής που ανάγονται σε περιόδους ασφάλισης οι οποίες αρχίζουν εντός του προηγούμενου μήνα από τον μήνα έναρξης της θητείας τους και λήγουν εντός του προπροηγούμενού μήνα από τον μήνα λήξης της θητείας τους. Στην ειδική, δε, περίπτωση λήξης της θητείας τους κατά την τελευταία ημέρα του μήνα, στην ευθύνη τους περιλαμβάνονται και πράξεις βεβαίωσης οφειλής που ανάγονται σε περιόδους ασφάλισης οι οποίες λήγουν εντός του προηγούμενου μήνα από τον μήνα λήξης της θητείας τους.

Ωστόσο, σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 31, η έκταση της ευθύνης τους κατ' εξαίρεση διευρύνεται και συμπεριλαμβάνει και οφειλές οι οποίες κατέστησαν ληξιπρόθεσμες και πριν την έναρξη της θητείας τους, **μόνο εφόσον οι εν λόγω οφειλές είχαν υπαχθεί σε καθεστώς ρύθμισης και η εμπρόθεσμη καταβολή δόσης ρύθμισης έληξε - με αποτέλεσμα η ρύθμιση να απωλέσθηκε - κατά τη διάρκεια της θητείας τους.**

Αναφορικά με την **τρίτη προϋπόθεση** η διάταξη προβλέπει ότι **το βάρος της απόδειξης της υπαιτιότητας για την μη καταβολή των**

οφειλών φέρουν τα εν λόγω πρόσωπα, ενώ με

απόφαση του Υπουργού Εργασίας η οποία πρόκειται να εκδοθεί θα προσδιοριστούν ενδεικτικές περιπτώσεις έλλειψης υπαιτιότητας.

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, η απόδειξη της υπαιτιότητας δεν θα εξετάζεται μέσα στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας ούτε θα επιλύονται σχετικά ζητήματα εξωδικαστικά. Αντίθετα, ο ισχυρισμός της μη υπαιτιότητας θα πρέπει να αποδειχτεί από τα εν λόγω πρόσωπα μέσα στο πλαίσιο άσκησης του ένδικου βοηθήματος της ανακοπής κατά της ταμειακής βεβαίωσης των οφειλών ή τυχόν πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης.

III. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ - ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΠΟΣΑ

Μέχρι να ολοκληρωθεί η κατάλληλη τροποποίηση του λογισμικού Ο.Π.Σ. στην επιχειρησιακή περιοχή των αναγκαστικών μέτρων, προκειμένου να μην προκύπτουν αχρεωστήτως εισπραχθέντα ποσά, επιστούμε την προσοχή για τα εξής:

III. 1 ΚΑΤΑΣΧΕΣΕΙΣ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Η έκδοση κατασχέσεων εις χείρας πιστωτικών ιδρυμάτων **κατά των πρωτοφειλετών (νομικών προσώπων)** μπορεί να συνεχιστεί και πριν ολοκληρωθεί η τροποποίηση του λογισμικού, διότι δεν επηρεάζεται από τη νέα διάταξη.

Επίσης, μπορεί να συνεχιστεί η έκδοση κατασχέσεων εις χείρας πιστωτικών ιδρυμάτων **κατά των συνυπόχρεων** διοικούντων αυτών, **μόνο εφόσον ευθύνονται για το σύνολο της οφειλής** με βάση τα προεκτεθέντα, π.χ. κατά του ενεργού διευθύνοντος συμβούλου ανώνυμης εταιρείας ο οποίος τυγχάνει και ο μόνος.

Αντίθετα, **αναστέλλεται προσωρινά** η έκδοση κατασχέσεων εις χείρας πιστωτικών ιδρυμάτων κατά των συνυπόχρεων προσώπων, τα οποία ευθύνονται για μέρος της συνολικής οφειλής ενώ μόλις ολοκληρωθεί η τροποποίηση του λογισμικού θα ενημερωθείτε εκ νέου.

Κατασχέσεις εις χείρας πιστωτικών ιδρυμάτων οι οποίες επιβλήθηκαν με βάση τα προεκτεθέντα για οφειλές εκτός περιόδου ευθύνης των εν λόγω προσώπων **μπορούν να περιοριστούν ή ακόμα και να αρθούν κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης.**

Ωστόσο, ποσά τα οποία εισπράχθηκαν από κατασχέσεις εις χείρας πιστωτικών ιδρυμάτων και εξόφλησαν εν μέρει ή εν όλω οφειλές εκτός περιόδου ευθύνης των εν λόγω προσώπων, με βάση τα προεκτεθέντα, **επιστρέφονται μόνο εφόσον η κατάσχεση επιβλήθηκε μετά την έναρξη ισχύος της νέας διάταξης, δηλαδή από 12/12/2019 και μεταγενέστερα**, λαμβάνοντας υπ' όψιν και τις λοιπές προϋποθέσεις περί επιστροφής/συμψηφισμού αχρεωστήτως εισπραχθεισών εισφορών του [άρθρου 104 του Ν.4387/2016](#), όπως ισχύει.

III.2 ΚΑΤΑΣΧΕΣΕΙΣ ΚΙΝΗΤΩΝ / ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Αναφορικά με την κατάσχεση κινητών και ακίνητων περιουσιακών στοιχείων **συνυπόχρεων προσώπων** οι οποίοι ευθύνονται, με βάση τα προεκτεθέντα, για ορισμένες μόνο πράξεις βεβαίωσης οφειλής του πίνακα χρεών του ΑΜΟ (και όχι για το σύνολο αυτών), εφιστούμε την προσοχή στους εκδότες των παραγγελιών κατάσχεσης ως προς την ορθή επιλογή των παραστατικών οφειλής, οι οποίες θα εμφανίζονται εν τέλει στον πίνακα χρεών της παραγγελίας κατάσχεσης καθώς και στο σώμα της κατάσχεσης, η οποία θα συνταχθεί από τον δικαστικό επιμελητή, θα επιδοθεί στο συνυπόχρεο πρόσωπο και θα εγγραφεί στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο/κτηματολόγιο.

Ειδικότερα, αν κατά την έρευνα του δικαστικού επιμελητή εντοπιστεί κατασχετέο περιουσιακό στοιχείο συνυπόχρεου υπευθύνου (με μερική ευθύνη) τότε κατόπιν σχετικής επικοινωνίας με τον δικαστικό επιμελητή η παραγγελία θα ανακαλείται ως έχει και θα εκδίδεται νέα με επιλογή μόνο των ορθών πράξεων βεβαίωσης οφειλής, εξαιρώντας τις πράξεις για τις οποίες δεν υπάρχει καθόλου ευθύνη καταβολής.

Η ανάκληση της παραγγελίας θα καταχωρείται στο σύστημα Ο.Π.Σ., επιλέγοντας την τιμή **«00035»** στο πεδίο **«Τύπος ανάκλησης παραγγελίας»**, θα καταβάλλεται στον δικαστικό επιμελητή το προβλεπόμενο ποσό για την έρευνά του (στο υποθηκοφυλακείο/κτηματολόγιο), πλέον των μέχρι τότε δικαιωμάτων του, και θα εκδίδεται νέα παραγγελία.

Εάν στη νέα παραγγελία συμπεριλαμβάνεται πράξη βεβαίωσης οφειλής με μεικτές χρονικές περιόδους ασφάλισης, εντός και εκτός περιόδου ευθύνης του συνυπόχρεου προσώπου,

τότε θα πρέπει ο πίνακας χρεών της νέας παραγγελίας να προσαρμόζεται, με σχετική χειρόγραφη διόρθωση επ' αυτής, ως προς:

- την χρονική περίοδο (από-έως) της εν λόγω πράξης και
- το ύψος της οφειλής (από κύρια εισφορά, προσαυξήσεις και σύνολο).

Οι εν λόγω διορθώσεις στον πίνακα χρεών της παραγγελίας θα πρέπει να επικυρώνονται επιπρόσθετα (με υπογραφή-σφραγίδα του αρμοδίου οργάνου), ενώ αντίστοιχες χειρόγραφες σημειώσεις θα πρέπει να προστίθενται και στο σώμα της παραγγελίας κατάσχεσης.

Για το χρονικό διάστημα μέχρι την ολοκλήρωση της τροποποίησης του λογισμικού από τον ανάδοχο για τις κατασχέσεις εις χείρας Πιστωτικών Ιδρυμάτων, οι εργασίες αναγκαστικής εκτέλεσης των υπηρεσιών σας θα πρέπει να επικεντρωθούν στην έκδοση παραγγελιών κατάσχεσης κινητών/ακινήτων, που θα έπρεπε ούτως ή άλλως να εκτελείται.

III.3 ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΦΚΑ

Ο πίνακας χρεών αναγγελιών σε προγράμματα πλειστηριασμών τρίτων θα πρέπει να περιορίζεται χειρόγραφα με ενέργειες του εκδότη της αναγγελίας, αφαιρώντας παραστατικά εκτός της περιόδου ευθύνης των καθ' ύλην των πλειστηριασμών.

Αντίστοιχες παρεμβάσεις θα πρέπει να πραγματοποιούνται στον πίνακα χρεών και κατά την έκδοση αναγγελιών σε περίπτωση πτώχευσης, εκκαθάρισης κλπ.

IV. ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ - ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Από το συνδυασμό των διατάξεων της παρ.1 του άρθρου 249, της παρ. 3 του άρθρου 258 και του άρθρου 270 του Ν.4072/2012 (ΦΕΚ Α' 86), **η ευθύνη των ομορρύθμων εταίρων και των μελών αστικών εταιρειών με νομική προσωπικότητα για την καταβολή των οφειλών των νομικών προσώπων στις οποίες συμμετέχουν ρυθμίζεται ειδικώς από τις προαναφερθείσες διατάξεις και παραμένει απεριόριστη και εις ολόκληρον.**

Η νέα διάταξη καταλαμβάνει όλα τα νομικά πρόσωπα (και τους διοικούντες αυτών) οι οποίοι τυγχάνουν εργοδότες και οφείλουν ασφαλιστικές εισφορές όλων των τ. ασφαλιστικών φορέων (Ι.Κ.Α., Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε., Ο.Γ.Α., Τ.Σ.Α.Υ., κλπ.), ενώ δεν αφορά στη διαδικασία λήψης αναγκαστικών μέτρων κατά οφειλετών φυσικών προσώπων (ασφαλισμένων μισθωτών και μη μισθωτών) η οποία συνεχίζεται ως έχει.

Η ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ ΚΕΑΟ
ΧΑΤΖΗΕΥΣΤΑΘΙΑΔΟΥ ΒΑΡΒΑΡΑ

Το περιεχόμενο αυτό προστατεύεται από τον νόμο περι πνευματικής ιδιοκτησίας.

Εκτύπωση από την Τραπεζα Φορολογικής Ενημέρωσης από την Epsilon Net.

Συνδρομητής: ΕΜΙΝΙΔΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ